

עורכת: נטע לברן ורדי

מידעון (ניוזלטר) מספר 374: אפריל 2025

חדשות האיגוד

מתכננות ומתכננים יקרות.ים

עם סיומו המוצלח של הכנס השנתי של איגוד המתכננים לשנת 2025 "על גבול ותכנון: עיר | כפר | קהילה | ספר", שנערך בימים חמישי ושישי האחרונים (27 ו-28 במרץ 2025) במועצה האזורית שדות נגב ובעיר נתיבות, ברצוננו להודות לכל המשתתפות והמשתתפים שלקחו חלק באירוע המרכזי של איגוד המתכננים ושל קהילת התכנון בישראל.

השנה, אולי יותר מאשר בכל שנה אחרת, מיקום הכנס ותכנון משקפים את המציאות המאוד מורכבת שאנו חיים בה. אנחנו מודות לכ-900 משתתפים ומשתתפות שלקחו חלק פעיל בכנס, למרצים ולמרצות, ליו"ר המושבים, לכל המתמודדים בתחרויות התכנון ולזוכים ולזוכות.

תודות לראשי הרשויות, תמיר עידאן, ראש המועצה האזורית שדות נגב, ויחיאל זוהר, ראש עיריית נתיבות, שפתחו בפנינו את שעריהן, נרתמו למשימה, ובתוך שלל האתגרים העומדים בפניהם, אפשרו לנו להתארח בנגב המערבי. תודה גדולה לצחי עסיס, מהנדס שדות נגב, ליצחק כהן, מהנדס נתיבות, ולאלונה שפר, מנכל"ית הסכמי הגג בנתיבות.

משנה לשנה מספר המשתתפות.ים בכנס השנתי של האיגוד עולה, התכנים רבים ומשובחים תמיד ומציבים בפנינו, המארגנים והמארגנות, אתגר אמיתי לבחירת התמהיל התכני של הכנס. בתכנונו של כנס זה הבאנו בחשבון את המשובים שקיבלנו מרבים ממשתתפיו.ות הכנס בשנה שעברה ואנו מקווים שנהניתם. מהתוצר. על מנת להמשיך להשתפר ולספק כנס בעל משמעות ומהנה צירפנו בהמשך המידעון לינק לשאלון משוב, נודה לכל מי שנטלו חלק בארוע אם יוכלו להקדיש כמה דקות למילוי המשוב, שיאפשר לנו להמשיך ולהשתפר גם בשנה הבאה. לסקר ניתן להגיע גם באמצעות [הלינק הזה](#).

תודה לכל מי שלקחו חלק בכנס או תרמו בכל צורה שהיא לכנס השנתי ניפגש שוב בכנס 2026.

בברכה,

אחרית דבר

תמיד שמחים להשתפר
נשמח למילוי המשוב

סקר משוב

מוזמנים למצוא את עצמכם ועצמכן בתמונות
שלל התמונות בעמוד הפייסבוק של האיגוד

תמונות כנס 2025

צילום: אריק פרייס

יקיר התכנון 2025

ד"ר חיים פיאלקוף
מתכנן עיר ואזור

איגוד המתכננים בישראל
ISRAEL PLANNERS ASSOCIATION
رابطة المخططين في اسرائيل

פרס יקיר התכנון 2025

◆ ד"ר חיים פיאלקוף ◆

מתכנן עיר ואזור

מתוך נימוקי השופטים

חיים פיאלקוף סיים את לימודי הדוקטורט בתכנון ערים באוניברסיטת קולומביה ומזה למעלה מארבעים שנה פועל בשדה התכנון בארץ במגוון תפקידים, בשרות הציבורי ובמגזר הפרטי. חיים היה מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון וקדמו לכך תפקידים בכירים נוספים במשרד, ביניהם ראש תחום מדיניות ופיתוח וממונה על תכנון ערים. במגזר הפרטי שימש כיועץ לתכנון למגזר הממשלתי, המקומי, המלכ"רי והפרטי. בה בעת חיים כיהן כחבר בוועדות ובפורומים ציבוריים ישראלים ובין-לאומיים בעלי עניין חברתי וציבורי שעסקו בנושאים דוגמת **הקצאת קרקע לצרכי ציבור, דיור בר השגה, מדדי איכות חיים בתחום דיור ותשתיות, הערכת היבטים חברתיים במיזמי התחדשות עירונית, היבטים ארגוניים לקידום דיור בר-השגה והתחדשות עירונית, ועוד.** כמו כן פרסם מעל 35 פרסומים אקדמיים בארץ ובחו"ל.

את הידע, הניסיון והכישורים במגוון תחומים ועבודות, בקשת רחבה של נושאים ואוכלוסיות בחברה הישראלית, חיים הביא כשותף בעריכת מסמכי-מדיניות ותוכניות בעלות השפעה ציבורית רחבה. בין העבודות בהן לקח חלק:

תמ"א 70 ◆ תוכניות-אב ומסמכי מדיניות לנפת אשקלון 2040 ולמטרופולין ירושלים לשנת 2040 ◆ תוכניות כוללניות לירוחם, ג'דידה -מכר, מג'ד ל-שמש, וכסיפה ◆ תוכניות מפורטות לשכונות ורובעים ◆ תוכניות

להתחדשות עירונית בשכונת-גיורא ובעיר העתיקה ברמלה, בשכונות הדרומיות באור-יהודה ובשכונת עיסאווייה בירושלים ♦ הסדרת ההתיישבות הבדואית בישובים רבים ♦ ותוכניות רבות נוספות.

ד"ר פיאלקוף מהווה חוליה מקשרת בין מרחבי תוכן שונים ותהליכים רבי השפעה בעולמות התכנון והפיתוח. תרם ביכולתו לזהות הזדמנויות אשר בכוחן להיטיב את איכויות התכנון ומטרות היוזמה, ולאחר מכן לייצר להן מקום בתוצר התכנוני. בכל סביבת תכנון בה הוא מעורב, **חיים שואף לזיהוי צרכיו של הקהל הייחודי למקום, לטובת קידום תכנון משתף, מוסכם והוגן ככל הניתן**. בכל מהלך תכנוני בו הוא נוטל חלק הוא מקפיד להביא גם את קולו של מי שאינו יכול, או לא מוזמן לעשות כן, תמיד תוך חתירה ליצירת הסכמות בנועם הליכות.

חיים הינו מורה ומחנך מוערך, הנוהג ברוב קשב בדבריו של כל אדם העומד מולו. במהלך 40 השנים בהם הוא משמש כמרצה באוניברסיטה העברית ובמספר מוסדות אקדמאיים נוספים, הוא זכה פעמים רבות בפרס "מרצה מצטיין". הוא טיפח דורות של מתכננים צעירים שהתחנכו על ערכיו, עודד ונתן השראה לסטודנטים רבים שהשתלבו בתפקידים בכירים במגזר הפרטי והציבורי.

על פעילותו לעיצוב דמותה של המפה היישובית בישראל, על תרומתו בקידום השיח התכנוני המביא אל שולחן העבודה דרך-ארץ, תרבות-דיון, סבלנות וסובלנות, מצאנו את דר' חיים פיאלקוף ראוי לאות יקיר התכנון לשנת 2025.

וועדת השיפוט: פרופ' (אמריטוס) אליהו שטרן, יו"ר, מתכננת תמי גבריאלי, מתכנן אורי פוגל, פרופ' ערן רזין

צילום: אריק פרייס

מליאת הצוהריים

מתוך דברי הפתיחה של ד"ר עמי כהנא

המסע לחיפוש משמעות של תושבי העוטף אחרי ה-7.10

במהלך שמונת החודשים לאחר ה 7.10 כתבתי רשימות על המסע שערכה הקהילה שלי במגמה לחזור לביתה בכפר עזה. אלו הצטרפו לספר שנקרא "מסע חזרה אל הבית שבגד. כפר עזה אוקטובר 2023" (הוצאת כרמל). אני רוצה להביא מתוכו נושא חשוב ורלוונטי לכנס הזה.

הפרק נקרא ה"אל ביתי". בפתיחה מספרת דליה שכנתי, בשנות ה-70 שלה, ששהתה לבדה בממ"ד במשך עשרים שעות עד לפנות בוקר יום ראשון, אז חילצו אותה תחת אש. כל אותן שעות, חיכתה למשהו שיקרה, ולא ידעה מה. במהלך השנה שלאחר החילוץ פעמיים הגיעה לביתה שנפגע קלות, וחשבה ללון בו לילה. אך בשתי

הפעמים היא חוותה התמוטטות נפשית ונאלצה מיד, עם בן זוגה, לחזור צפונה לביתם הזמני. הבית דחה אותה. הוא הפך ל"אל בית".

המושג "האֵלִיִּית" (Das Unheimliche), שטבע זיגמונד פרויד לראשונה זמן קצר אחרי תום מלחמת העולם הראשונה, מייצג תחושה שיסודה במוֹכָר, בנהיר שמכּבּר, במה שהיה בשעתו רגיל, ידידותי, אינטימי, ביתי - ונהפך למקור לתחושת זרות מעיקה, מבהילה ומבעיתה, המעוררת חרדה **לא בשל זרותה, אלא דווקא בשל הפן המוכר שלה**, שהשתנה לבלי הכר. תחושות אלה, ובעוצמות אדירות, חוו תושבי הישובים בבתיים ב-7 באוקטובר. חוויה מאיימת, הבית כמלכודת, הממ"ד המגן שנהפך למרתף עינויים, חוסר האונים — שעה אחרי שעה של ציפייה ללא-ידוע, אימת מוות, מוות. הבית הבטוח, הנעים ואינטימי, נהפך לבית מטבחיים פיזי ונפשי לאלה ששרדו.

מהו הבית? ה-HOUSE או ה-HOME? ה-HOUSE זה המבנה שבו ישנים בלילה, ובקבוצה גם חדר האוכל ובית הילדים הציבורי. ל-HOME מובן מופשט יותר, רחב יותר, המקום בו אדם מרגיש שייך, נוח ובטוח.

בית שחולל, שבו נרצחו בני משפחה או שהו מחבלים שעות ארוכות וזיהמו אותו, הוא אינו HOUSE יותר. האם המרחב הקיבוצי כולו הוא עדיין HOME היא שאלה שזקוקה לתשובה חדשה. איך יראה מרחב ה-HOME, ובו כמאה בתים הרוסים ומחוללים, שגם אם יקימו על ההריסות בתים חדשים, מכל אחד מ-65 חלונות נשקפת דמות של מי שחסר בו? איך יהיה ה-HOME אם בכל מקום שבו נרצח או נפל מישהו תוקם יד לזכרו, כפי שמבקשות חלק ממשפחות החללים?

מושג הבית על שני מובניו חייב עיצוב ובניה מחודשת. ביום הנורא ההוא רוסקו וחוללו ה-HOME וה-HOUSE כאחד. לא רק בנגב המערבי, ובגבול הצפון אלא גם באילת, בחיפה בירושלים ות"א. **אנחנו כולנו נעים במרחב הזה של מדינת ישראל מתוך רצון עז להגיע הביתה**, לחזור ולהדביק את ה-HOUSE וה-HOME ולמחוק את ה"אֵל" מהמושג אל-ביתי.

אתם המתכננים עוסקים בקולקטיבים אנושיים, וכיום בקולקטיביים שעברו טראומות קשות. תפיסת התכנון שלכם חייבת לכלול גם מושגים אלה. הדרך היא לקלף אותנו, לקוחותיכם, מהמעטפת שבה אנחנו עטופים ולהסתכל פנימה פנימה אל תוכנו הפגוע ולתכנן עבורנו את ה-HOME ואת ה-HOUSE באופן שיביאו מרגוע ובטחון לנפשנו המיוסרת.

ד"ר עמי כהנא הינו חבר קיבוץ כפר עזה משנת 67'. מרצה במכללת ספיר ובאוניברסיטת בן גוריון. בעל הכשרה בין תחומית בהנדסת תעשייה, משפטים, היסטוריה, וסוציולוגיה. יועץ לניהול סיכונים ובטוח, בין היתר לקיבוצים, מושבים, ולעיר נתיבות. חי ונושם את הנגב המערבי בכל רבדיו.

טקסט זה מוקדש לאיש יקר יורם בר סיני ז"ל מבארי, המתכנן המוכשר של קיבוצי וקיבוצים רבים אחרים שנפל ב 7.10 בפתח ביתו כאשר הגן על משפחתו. יהי זכרו ברוך.

◆ עבודות אקדמיות מצטיינות תזה ודוקטורט בתכנון עירוני ואזורי לשנת 2025
עדי אלחלל הרפז - "קונפליקטים ואתגרים בשימור אתרי מורשת עולמית, המקרה של העיר הלבנה בתל אביב"

◆ פרס דר' אליהו בורוכוב - לעבודה אקדמית מצטיינת בתחום כלכלי-תכנוני לשנת 2025
דר' שרון אשל - "הלאמה הפרטה ועסקה: "הסכמי הגג" וריבוד חברתי בישראל"

◆ תחרות סטודנטים לפרויקטים מצטיינים בתחום תכנון עירוני ואזורי לשנת 2025
קטגוריית תכנון עירוני
דויד קסלמן - "Reclaim the block"
יעל רונן, גבורג קוסטיאן, יניב רונן, עומר זרחי, אמיר פרץ - "אופקים-מתעשייה לחדשנות"

קטגוריית אימפקט
ליה מאור - "ירידת מתח - חיזוק נופי באמצעות מודל תכנוני לעצמאות אנרגטית - חבל תקומה"
אליסאר אבו סאלח - "Land (de) mine"

קטגוריית: פרויקט ייחודי
יפתח משל - "ניר עוז ואני - שיקום הקיבוץ בראי התמודדות עם טראומה"

◆ תחרות פרויקטים מצטיינים בתחום תכנון עירוני לשנת 2025
קטגוריית: יצירת רובע עירוני חדש
אדר' אלי דרמן, דרמן ורבקל אדריכלים
תמ"ל 1124: נתיבות צפון, תכנית מפורטת להרחבת העיר

קטגוריית: יצירתיות וחדשנות
משרד אוקא - אורית וילנברג גלעדי וקרן ידוב, אדריכלים ומתכנני ערים
'מתחם הדופן המערבית' - המרכז הרפואי -אוניברסיטאי סורוקה, באר שבע

קטגוריית: חידוש והחייאת מרקם עירוני ותיק

מיכל יוקלה - סטודיו מיא

תכנית אב להתחדשות עירונית למבואות הדרום-מזרחיים, חיפה

קטגוריית: פיתוח כלים חדשניים בתכנון

אדר' אלי דרמן, דרמן ורבקל אדריכלים - מתכנן התכנית

בילד אסטרטגיה אורבנית - אסטרטגיה, כלכלה, ניהול תכנון

תכנית מדיניות להתחדשות אזור התעשייה הישן באילת "הרובע הפתוח"

תודה לחברים בוועדות השיפוט השונות:

דר' נילי שחורי, פרופ' ארז צפדיה, פרופ' יגאל צ'רני, דר' אמילי סילברמן, דר' דלית שך-פינסלי, מתכנתת תמי גבריאלי, מתכנן יונתן לוזר, מתכנן גיא

דוננפלד, ומתכנתת עדית קרמר

♦ בעלי תפקידים 2025-26 ♦

תוצאות הבחירות לאיגוד

מרץ 2025

האיגוד מברך את בעלי התפקידים החדשים והנשארים לשנת הפעילות 2025-2026

תמי גבריאלי ורחל קטושבסקי, יו"ר משותפות

טובי פנסטר וחדוה פיניש, סגניות

אמיר בשאראת, חבר וועד גזבר

נורית אלפסי, ערן רזין, תומר גוטהלף, ארי כהן ונופר אבני, חברי הוועד הארצי

יונתן רוזין, חבר צעיר בוועד הארצי

ניר מסורי, חבר ועדת הביקורת

יונתן לוזר, בן המאירי וגל חמו-זכאי, חברי בית דין

האיגוד מודה לחברי הוועד היוצאים: רני מנדלבאום ועדית קרמר; לחברי ועדת הביקורת היוצאים: חנה מורן ועפר גרידינגר; וחברת בית הדין היוצאת: אור קמינסקי; על פועלם ותרומתם לפעילות האיגוד.

תכנון לעירוניות טובה במאה ה-21:

המקרה של נורדהאון, קופנהגן

ראשון | 27.4.25 | 20:00 - 22:00

ערב עיון #30

תכנון לעירוניות טובה במאה ה-21: המקרה של נורדהאון, קופנהגן

27 באפריל 2025, 20:00-22:00

יוזמת האגף האסטרטגי של מינהל התכנון, לילי שולמן, רוני בר וטל אלסטר

עירוניות היא נושא אסטרטגי משמעותי להמשך הפיתוח של ישראל. לכן, מינהל התכנון מקדם למידה מהעולם, בדגש על תכנון שכונות עירוניות עכשוויות, להבדיל משכונות היסטוריות שנבנו בהקשר כלכלי, תחבורתי ותרבותי שונה.

מקרה הבוחן הראשון שנתח במסגרת סדרת **מקרי בוחן של שכונות מוצלחות** הוא של נורדהאון שבקופנהגן, דנמרק. קופנהגן מהווה דוגמה לעירוניות מוצלחת במאה ה-21. העיר מקדמת תכנון שמשלב ציפוף, קישוריות ומדיניות דיור שמאפשרת פתרונות מגורים לאוכלוסיות מגוונות. כיום, נבנות ומתוכננות בה מספר שכונות עירוניות בקנה מידה גדול של עשרות אלפי תושבים כל אחת. הבולטת שבהן היא **נורדהאון (Nordhavn)** שבנויה ומאוכלסת בחלקה. שכונה זו נמצאת בחזית התכנון העירוני העכשווי מבחינת קיימות, איכות המרחב הציבורי, קישוריות לאמצעי תחבורה מקיימים, ואיכות חיים עירונית גבוהה - לצד צפיפות הדומה בהיקפה לשכונות ישראליות חדשות.

שימרו את התאריך

פרטים נוספים בהמשך

דרושות ודרושים למשרות תכנון

איגוד המתכננים בישראל
ISRAEL PLANNERS ASSOCIATION
رابطه المخططين في اسرائيل

אחת המטרות שלנו באיגוד המתכננים היא להרחיב את מעגלי שיתוף הפעולה בין מתכננים/ות ובעלי מקצוע מתחומים משיקים, וכן לייצר קהילה תומכת ומסייעת לכל מה שדרוש למתכננים. ות להצליח ולשגשג.

לפיכך, מזכירים לכם. שבאתר האיגוד ישנו מדור דרושים. ות ובו מתפרסמות מודעות שעשויות להיות רלוונטיות עבורכם/ם, עבור קולגות ומתכננים צעירים.

יש לכם משרה רלוונטית למתכננים. ות?

לפרסום מודעת דרושים. ות, יש לפנות למזכירות האיגוד במייל, עם ציון פרטי המשרה המלאים < igudm1@gmail.com

לצפייה במשרות המוצעות כעת, היכנסו לקישור:

ללוח המשרות

מעורבות, עדכונים, קולות קוראים, כנסים ואירועים

לצפייה בכל האירועים ליחצו למטה על

[see entire message](#)

פסטיבל

אפוס - הפסטיבל הבינלאומי לסרטי תרבות ואמנות

משרד התרבות והספורט, עיריית תל אביב יפו

בואו לגלות את המפגש המרתק בין האמנויות לקולנוע דרך מבחר סרטים בינלאומיים עטורי פרסים, יצירות ישראליות מקוריות והקרנות מיוחדות עם אורחים והרצאות!

< שישה סרטים על אדריכלות ועיצוב: הונג קונג והמוזיאון / המימד האנושי / ירוק על בטון / מאשפה לאופנה / פרנק גרי בונה בתי כלא / קורבוזיה בלב הודו.
< תחרות "יומן עירוני" ובה שישה סרטים קצרים הנותנים ביטוי לאופייה של העיר תל אביב-יפו.
< תחרות "סרטי AI" ובה שבעה סרטים קצרים העוסקים בחזונה של העיר תל אביב-יפו בעתיד.

14 עד 19 באפריל 2025, פסח.

סינמטק תל-אביב, רח' הארבעה 5 תל-אביב
מוזיאון תל אביב לאומנות, רח' שאול המלך 27 תל-אביב

לפרטים וכרטיסים

מרחבים של צמיחה

הכנס השנתי של המועצה הישראלית לבנייה ירוקה

קורס "ישומי בסוגיות תכנון הכוללות נחל, מפגיש את התכנון המתארי עם המפורט, ומנווט בין החזון לביצוע בשטח. נושאי הקורס: שפת הנחל בעולם התכנון, בין תכנון מתארי ומפורט, תכנון וניהול אגני.
בניהולה המקצועי של אדריכלית ומתכננת ערים ואזורים יעל המרמן-סולר.

16 ביוני 2025

ביתן 10, אקספו תל אביב

לפרטים והרשמה

הוספה ליומן:

כנס

תערוכה לציון 25 שנים לעמותת במקום - תכנון וזכויות אדם

במרכז התערוכה יוצגו – במסך, במסמך, בתמונה ובקול - סיפורים של מספר קהילות, איתן עובדת 'במקום' לאורך שנים, למען הכרה ותכנון. לצידם יוצגו עבודות אמנות, שחלקן נוצרו במיוחד עבור התערוכה וחלקן נתנו בהשאלה. עבודות האמנות יוצרות מרחב מפתיע לסיפורן של הקהילות ומאפשרות מבט נוסף על המרחב בו אנו חיים.

אירוע פתיחת התערוכה ביום רביעי, 9 באפריל 2025,

20:00

לחם ושושנים - הגלריה, שביל המרץ 3, קומה 1, תל אביב יפו

התערוכה תינעל ביום שני, 5 במאי 2025, בשעה 19:30

לפרטים נוספים

הוספה ליומן:

חוסן סביבתי וקהילתי בחברה הערבית: הצגת מחקרים

ושיח רשויות מקומיות

המרכז למחקרי סביבה וקיימות, האוניברסיטה הפתוחה

נציג תוצאות מחקרים עדכניים בתחום, נפתח צוהר לדיונים עם ראשי הרשויות בחברה הערבית, נפיק תובנות חדשות, ונראה כיצד בשיתוף פעולה בין האקדמיה, השלטון המקומי והקהילה אפשר לייצר שינויים חיוביים ומעשיים. יום העיון מהווה הזדמנות להיחשף לממצאים של ארבעה מחקרים חדשים, הזדמנות ליצר קשרים, לקבל השראה ולרכוש ידע מבוסס שביכולתו להניע שיתופי פעולה בתהליכי פיתוח בר קיימא, שתוצאותיהם – מיטיבות עם כולנו.

יום שני, 7 באפריל 2025, 15:00-10:00

אשכול פיס, שפרעם

לפרטים והרשמה

הוספה ליומן:

יום עיון

**חוסן סביבתי וקהילתי בחברה הערבית:
הצגת מחקרים ושיח רשויות מקומיות**

